No. 1445 Zaterdag 9 September 1911. 28ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden ft. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
Redactie en Administratie
Oud No. 223, Nieuw No. 4.
Waterkant, Overzijde.

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10.— pa anja
Un numero sol fl. 0.15.
Auncio di 1 te 7 regel f 0.50 cada regel mas 7½ cts.

(Wegens de belangrijkheid en actualiteit van zijn „gedit-dat" geven we JAN PAUL voor heden het eerste woord.)

St. Eustatiaansche Ditjes en Datjes.

'n Greep uit mijn laatste krantengeschrijf:

„Maar van 't hart moet mij de „bekentenis, dat ik gewoon paf sta „over het gescharrel met ons stoo„mertje. Daar begrijp ik absoluut „niets van.

„Wat ik daaromtrent van Utrecht„officieren heb moeten hooren, grenst „aan het ongeloofelijke.

„En-portefeuille reeds een en an„der over deez' onverkwikkelijke „kwestie.

„Daarover later."

En dat „later" is nu daar.

Wilton, bouwer van onze Juliaan, heb ik per mail geïnterviewd.

Ik had hem gemoedelijk de volgende vragen gesteld:

Ze zeggen: „dat je boot niet zee„waardig is, dat de machine van „ouden rommel is gemaakt, en dat je „alleen maar baggermolens, maar „nog nooit 'n steamer gebouwd „hebt.

„Is dat waar?"

Dankbaar maak ik gebruik van 't oorlof om te publiceeren wat mij goeddunkt.

Zijn antwoord ligt naast mij.

't Woord is aan Wilton:

„De eerste plannen voor 't scheepje werden gemaakt door het technisch bureau van koloniën, op grond van de ervaring en gegevens van S.S. Christiansted. Uit de West werd bericht, dat dàt type schip aan alle eischen voor den dienst voldeed. Op grond van dat plan is toen ingeschreven en wel door alle bekende werven in Holland. Er was geen enkele werf, die bij inschrijving bezwaar had gemaakt tegen het type schip in verband met den dienst waarvoor het bestemd was, hoewel in het bestek de aard van den dienst duidelijk was omschreven. Hieruit blijkt, dat alle deskundigen hier te lande absoluut geen bezwaar maakten tegen het type, en de kennis van deze deskundigen uit Holland staat toch zeker wel hooger dan die van jelui omgeving.

De inschrijving had tot resultaat, dat ons de bouw werd opgedragen, waarna een copie van het plan en bestek naar de West werd gezonden.

Daar werden nog eenige wijzigingen verlangd, en is het plan toen omgewerkt. Voor zoover deze wijzigingen invloed uitoefenden op de zeewaardigheid van het schip, is hier wel degelijk daarmee rekening gehouden, B. v. door den verlangden meerderen opbouw, een dubbele bodem gemaakt, die dienen kan voor waterballast.

Het schip is toen hier ONDER TOEZICHT VAN KOLONIEN gebouwd. De proeftocht is uitstekend geslaagd en ook de reis van hier naar de West had een zeer gunstig verloop.

Wat de zeewaardigheid betreft, kan ik je als deskundige de verzekering geven, dat deze *meer dan voldoende* is.

't Spreekt van zelf dat in slecht weer 'n groote Amerikaansche liner een aangenamer verblijf aanbiedt dan een scheepje met de afmetingen van de „Juliana", doch hieraan is natuurlijk niets te doen, of men moet 'n grooter schip nemen.

Wat het onderzoek van sommige officieren van de „Utrecht" betreft, kan ik je alleen melden, dat 'n zeeofficier niet hetzelfde is als 'n scheepsbouwkundig-ingenieur. Ware het onderzoek opgedragen geweest aan een *marine-ingenieur*, dan had een rapport voor mij waarde gehad, doch in den nu gevolgden weg is een rapport voor mij van absoluut geen waarde.

De man van de „Utrecht", die beweert dat de machine uit ouden rommel bestond, bewijst door dat gezegde er absoluut niets van te weten, en daarenboven absoluut geen verstand van machines te hebben.

Het TOEZICHT gedurende den bouw uitgeoefend en mijn eigen opvatting over mijn naam als fabrikant *sluit eenvoudig alles uit wat met knoeien vergeleken kan worden.*

Mij is wel bekend, dat er aartsstommiteiten met de machine uitgehaald zijn.

Zoo zijn b.v. *gegoten ijzeren* zuigerveeren vervangen door *stalen* veeren. Hoewel jij als leek op dat gebied dat niet begrijpen kunt, is iets dergelijks zóó intens-dom, dat het eigenlijk belachelijk is.

Ten slotte kan ik je nog melden, dat wij voor de Koninklijke Paketvaartmaatschappij te Amsterdam in de laatste 4 of 5 jaren een 8 tal scheepjes hebben geleverd van hetzelfde kaliber als de „Juliana", bestemd voor Oost-Indië. De *negende* wordt nu gebouwd.

Al deze schepen hebben onder *eigen* stoom de reis naar Oost-Indië gemaakt met goed resultaat, en VOLDOEN DAAR IN ALLE OPZICHTEN AAN DE GESTELDE EISCHEN.

Ik zeg dit alleen om te bewijzen, dat wij heusch wel in staat zijn een dergelijk scheepje te bouwen.

Van bovenstaande kan je alles wat je noodig oordeelt publiceeren. Was het niet zoo ver, dan kwam ik den boel eens onderzoeken, want dat er iets achter steekt, staat bij mij vast, maar tot mijn spijt is 't mij onmogelijk.

(w.g.) Henry Wilton.

Jammer dat Wilton hier peroreert.

Zijn schrijven zal met vrij wat meer interesse gelezen worden, dan mijn gedit-dat. Daarenboven zoo'n 3 pagina's folio overschrijven maar, is 'n waar festijn voor 'n correspondentje tuk op copie.

Vooral in deez' hondsdagen, waarin je van 'smorgens vroeg tot 's avonds laat, heel laat, onverpoosd 't ietwat triviaal hollandsch verbum „zweeten" aan 't vervoegen zijt, in alle mogelijke tijden, te beginnen met den imperatief.

Maar nu alle raillerie op zij.

Wilton's brief is voor copie conform.

Mijn commentaartjes er op zullen heel kort en vooral zoo onpartijdig mogelijk zijn.

Onpartijdigheid en bevriend-zijn sluit elkaar toch niet uit.

Tot geruststelling kan ik er bijvoegen, dat Wilton en Jan Paul elkaar in geen 36 jaren gezien noch gesproken hebben, en dat we toch pas 'n maand of wat geleden de 4 kruisjes zijn overgewipt.

Dit denkbeeldigbe zwaar is dus geheel bezworen.

Resumeerende:

„Interkoloniaal s.s. Prinses Julia„na zou niet zeewaardig zijn."

Wilton, scheepsbouwkundig-ingenieur, beweert en bewijst 't tegendeel, en geeft als deskundige de verzekering dat deze (zeewaardigheid) meer dan voldoende is.

Bootje werd aanbesteed.

Men moet zoo'n bestek ooit gezien hebben om te weten, hoe tot in de kleinste finesses alles en alles van het te bouwen schip omschreven is.

Alle bekende hollandsche werven schreven in.

Ze wisten welke diensten 't later moest præsteeren.

En toch geen enkele had bezwaar tegen dit type.

Dat zegt toch ook wel iets.

Meerdere opbouw werd later gewenscht.

Goed; 'n waterballast-dubbele bodem werd er toen in gemaakt.

Met 'n greintje ahnung van equilibre-wetten begrijpt men 't waarom, en zeewater genoeg om ballast-bodem vol te pompem.

Die heele bouwerij geschiedde onder *toezicht van Koloniën.*

Interpelleer eens 'n vakman over de draagkracht van die 3 nuchtere woorden, en ge zult den hemel danken bij eigen bouwerij van zulk 'n toezicht verschoond te blijven.

Komen we tot: „Ze zeggen dat je „machine van ouden rommel gemaakt is."

Wilton's repliek, bezadigd waardig, absoluut negeerend alles wat maar naar geknoei mag zweemen.

Toch moet zoo'n aantijging schrijnend pijnen, dat voel ik en dat moet 'n iegelijk voelen die prat is op zijn goeden naam, en op den goeden naam van 'n fabriek die met hem is opgegroeid, groot, beroemd geworden, die is als 'n stuk van ze'n leven.

Je gooit toch waarachtig je goeden naam niet te grabbelen voor 'n paar bonken oud ijzer!! Kom nou!!?

Dan is er geknoeid, 't staat er.

Waarom zijn die gegoten ijzeren zuigerveeren vervangen door stalen dito's?

Dat moet zijn: dom, intens dom, belachelijk dom.

Geeft zulks niet veel te denken?

En wat nu te zeggen van 't kletspraatje, dat Wilton alleen maar baggermolens gebouwd heeft, maar nog nooit 'n steamer, dat ons interkoloniaal bootje voor hem eigenlijk zooveel geweest was als 'n proefdier, 'n proefvarkje.

Onjuist van kop tot staart, ik bedoel de opzet, niet het varkje.

Acht van hetzelfde kaliber als de Juliaan zijn in de 4 à 5 laatste jaren afgeleverd en de negende is in de maak.

Allemaal onder eigen stoom naar de Oost geschroefd, en — lees dit nu eens met alle aandacht — en *voldoen daar in ALLE opzichten aan de gestelde eischen.*

Amigoe-lezers, ik trek geen conclusie, maar minstens moet ge mij toegeven, dat 't veel doet denken, dat nu juist ons zoo lang verlangd steamertje 'n failure is.

Achtereenvolgens worden er acht op Wilton's werf gebouwd voor Oost-Indië.

Allemaal spulletje, up to date, just fine, zoozelfs dat ze nog 'n negende bestellen.

En nu levert diezelfde werf zoo'n schip van precies hetzelfde kaliber voor de West af, en nu deugt 't niet, ouwe rommel, onzeewaardig en nog wat meer van die liefelijkheden.

Wat goed is voor de Oost, is dat ook niet goed voor de West?

Zijn onze Caraïbische zeegolven van 'n ander fabrikaat, dan die ons Insulinde omspoelen? Ik en weet het niet.

Ideale stof voor 'n promotie-disertatie, heeren Delftsche studenten dringend aanbevolen.

Ten slotte, 't is en blijft een in-treurige zaak.

Vooral omdat men reeds den moed laat zakken, de handen berustend in den schoot legt, en al fluistert ons Juliaantje maar zoo spoedig mogelijk hier of daar aan den man te breugen, natuurlijk voor 'n appel en 'n ei.

Te verkoopen!!!

En dan?

Arme bovenwindsche eilanders!

'n Menschenleeftijd her, was 't 'n sensatieverwekkend, wereldschokkend kunststuk 'n stoomboot te bouwen, nu niet meer.

Holland, en hier in casu Wilton's werf heeft toch bewijzen te over gegeven 'n degelijk stuk werk op dat gebied te kunnen leveren, degelijk, echt ouderwetsch hollandsch degelijk op en de top.

Mag ik eens brutaalweg 'n idee lanceeren?

'n Idee, op niets méér maakt het aanspraak.

Had ik iets te zeggen — maar dat heb ik niet — dan kabelde ik aan Wilton: Stuur een van je ingenieurs per e. v. mail en maak Juliaantje weer gezond.

Dat uitkomen met aanhang zal misschien 'n paar duizend kosten, maar wint even zeker even zooveel duizenden uit.

Weet zeker dat Wilton fair genoeg is, om, mocht (wat ik niet geloof) fout schuilen in minderwaardig afgeleverd werk, slechts 'n groote nul in rekening te brengen.

Is deez' idee, zoo geheel verwerpelijk?

Ik geloof 't niet.

Juliaantje verkoopen, ach neen, neen, neen, doe dat toch niet!!!

Doe dat toch niet!!!!!!!!!!!

JAN PAUL.

St. Eust. 29 Aug. 1911.

Wie heeft Belgie groot gemaakt?

De strijd om de schoolwet in België en hetgeen daaruit gevolgd is heeft onlangs onze aandacht getrokken op de Katholieke regeering van dat land. Het ministerie Schollaert trad af tot groote vreugde van liberalen en socialisten om door een ander katholiek ministerie vervangen te worden. In een volksvergadering te Antwerpen werd bij die gelegenheid door liberalen en socialisten de blijde verwachting uitgesproken, dat in 1912 de Belgische Katholieke regeering en de Katholieke meerderheid van volksvertegenwoordigers voorgoed zouden verdwijnen. Reeds staan zij klaar, om vereenigd de regeering te aanvaarden.

De reden van het enthousiasme der 5000 Antwerpsche vergaderden ligt in het spreekwoord: „Veel beloven en weinig geven, doet de gekken in vreugde leven". Het zou waarachtig jammer zijn voor het Belgisch Koninkrijk, indien de liberaal-socialistische verwachting vervuld werd! Alleen de kopstukken dezer partij en hun vriendjes zouden er wèl bij varen!

Sinds 27 jaar (vanaf Juni 1884) is de regeering in België in de handen der Katholieken, dus moet het daar in dat land wel een kolossale janboel wezen. De Katholieken zijn immers overal en in alle opzichten minderwaardig, niet waar?

't Spijt me voor de geestverwanten der Belgische liberalen, dat de feiten die meening ten zeerste weerspreken. De huidige volkswelvaart, welke in België heerscht en die aan deszelfs 27-jarige Katholieke regeering te danken is, getuigt, dat, *zeer bescheiden uitgedrukt*, een Katholieke regeering op wetgevend gebied niet minderwaardig is en niet voor anderen behoeft onder te doen in bekwaamheid ten opzichte van het bestuur des lands.

Men kan dat natuurlijk ontkennen en een domme menigte van alles wijsmaken, aan welke practijk liberalen en socialisten, zelfs in ons nuchter Holland, voor een groot deel hun succés te danken hebben — maar de feiten spreken luid genoeg.

In geen enkel land, waar industrie, handel en verkeer zulk een hooge vlucht genomen hebben als in België gedurende de laatste 30 jaren, is het financiewezen in zulk een gunstigen toestand als dáár. Het „goedkoop leven in Belgie" is spreekwoordelijk geworden. Dit te bereiken was het voortdurend streven der Katholieke regeering in België. Tot dat goedkoop leven heeft ook en vooral medegewerkt de bescherming en de steun, die de regeering aan de binnenlandsche industrie schonk door haar zooveel mogelijk finantieel te ontlasten.

Een klein staaltje van dat goedkoop leven in België gaf eenigen tijd geleden een republikeinsch Parijsch dagblad. Het is er heel wat beter dan in de Fransche republiek met haar radicaal-socialistisch bewind.

Men betaalt voor	In Parijs	In Brussel
een liter petroleum	50 centimes	10 centimes
een doos lucifers	10 centimes	1 centime
1000 kilo steenkol.	50 francs	20 francs
een pond koffie	3 francs	1.50 francs 1ste qualit.
een pond tabak	12 francs	1.50 francs

De noodige gelden voor de vele sociale wetten, die zij tot stand bracht, werden door de regeering in België niet uit de beurzen der belastingbetalers geput. Sinds meer dan een kwart eeuw werd daar *geen enkele nieuwe belasting* ingevoerd dan alleen de, volgens sommigen, maatschappelijk zegenrijke belasting op den alcohol. Ook hebben — in tegenstelling met de liberaal-radicale regeering van 1879—84, die met een schuld van bijna 12 millioen francs sloot, — de elkaar opvolgende Katholieke ministeries van 1884—1907 de schatkist niet uitgeput, doch zij zuiverden de schuld der voorgaande regeering aan en sloten met een overschot van over de acht millioen francs.

In verhouding heeft België het meest uitgebreide spoorwegnet van de geheele wereld (op Juni 1906 telde het 15⅛ K.M. baanlengte op de de 100 K.M² oppervlakte, Engeland 11,6 K.M., Duitschland 10, Frankrijk 7,4) en nergens is het zoo goedkoop reizen als dáár.

Het staat thans ook aan de spits van den wereldhandel en zijn haven van Antwerpen neemt sinds 1909 een eerste plaats in onder de Europeesche havens.

En het onderwijs? Toen de Katholieke regeering aan het bewind kwam, was het onderwijs het voorwerp harer eerste en voornaamste zorgen. Het staat daar thans op zeer hoogen trap, en, zoo ergens, dan wordt in België de wijze spreuk in beoefening gebracht: Non scholae sed vitae discimus. Wij leven niet om te leeren, maar wij leeren om te leven. Daarom heeft de Belgische regeering in het program der volksscholen een zeker aantal leertakken over volkshuishoudkunde ingelascht. Door schoolspaarkassen — de eenige practische-sociale instelling, welke reeds vóór 1884 in menige school bestond — wordt den kinderen zin voor spaarzaamheid ingeprent; door de matigheidsvereeniging voor kinderen en verplicht onderricht over het alcoholisme tracht men ze reeds op de schoolbanken voor deze sociale ramp te vrijwarren. Zelfs de grondbeginselen der gezondsleer worden den schoolkinderen verklaard (Minister.—circul. van 10 Dec. 1894) en hun doelmatige aanwijzingen gegeven omtrent de bescherming van dieren, van boomen en gedenkteekenen (25 Febr. 1898).

Maar er is geen leerplicht!!

Dit socialistisch stokpaardje in België is dáár niet veel meer dan een paradebeestje.

Vanaf 1880 tot 1907 is het getal analphabeten in België tot op minder dan de helft geslonken (van 21 pCt. op 9.06 pCt.

Ondanks het in 1882 in Frankrijk ingevoerde verplichte onderwijs, telde men daar in 1907 ruim 10 pCt. analphabeten alleen reeds onder de recruten, dus afgezien van de volslagen idioten, van degenen, die tot den militairen dienst ongeschikt waren, en van vrouwen en meisjes. In sommige departementen van Frankrijk is het aantal der meisjes van 16 jaar en daarboven, die niet lezen en niet schrijven kunnen, meer dan 50 pCt. Een voor België met zijn vrijheid van onderwijs wel gunstige vergelijking!

* * *

Nog een enkel woord over de sociale wetgeving in België.

In het jaar 1830 herkreeg België zijne politieke zelfstandigheid. Tot 1884 — dus 'n halve eeuw lang — werd het over het algemeen liberaal geregeerd. In dien tijd werd in het industrierijke België zóó weinig voor de talrijke arbeidersbevolking gedaan, dat bij het optreden der Katholieke regeering in 1884 de Belgische arbeidswetgeving in vergelijking met die der andere industriestaten van Europa op den laagsten trap stond. Als blijk van groote werkkracht en onbaatzuchtigen ijver voor de volkswelvaart heeft de Katholieke regeering — steeds bitter bestreden door

liberalen en socialisten — talrijke sociale wetten uitgevaardigd. Zij schiep een zelfstandig ministerie voor Industrie en Arbeid met vier belangrijke onderafdeelingen en later een eigen ministerie voor Openbare Werken. Ziethier het *voornaamste, dat zij uitsluitend op het gebied der arbeidswetgeving tot stand bracht.*

Totale omwerking der in 1842 ingestelde arbeidersscheidsgerechten (1889).

Industrie- en arbeidsraden (1887). Comité's de patronage (vereenigingen ter bevordering van maatschappelijke instellingen (1887.) Opper-arbeidsraad (1892) Enz.

Toezicht op gevaarlijke en ongezonde bedrijven (1888). Regeling vrouwen- en Kinderarbeid (1889). Wet betreffende de verzekering en de gezondheid der in handel en nijverheid werkzame arbeiders (1899). Wettelijke verplichting ten gunste der vrouwelijke winkelbedienden (1905). Zondagsrust (1905). Regeling van den arbeidsduur (1909.) Enz. Vrijheid van arbeid (1892). Verordening op de werkplaatsen (1896). Arbeids-contract (1900). Loonbetaling (1887 en 1896.) Enz.

Voorzorg-kassen ten gunste der slachtoffers van arbeidsongevallen (1890); kostelooze medische behandeling (1891) en schadevergoeding bij ongevallen (1903).

Algemeene spaar-, pensioen- en verzekeringskassen (1894). Arbeiders-en ouderdomspensioenen (1900). Arbeiderswoningwet (1889 en vlgg.) Enz., enz.

Sluiten wij met de mededeeling dat ten gevolge van de Kiesrechthervorming het aantal kiezers in België meer dan *dertienmaal* zoo groot is geworden als onder het liberale bewind.

Zietdaar geen beloften alleen, maar daden, die zelfs den tegenstander tot getuigenis dwingen. Zoo schreef in het jaar 1907 de „Tribuna", een italiaansch vrijmetselaarsblad, dat België, „dat kleine, maar bewonderenswaardige land zich, wat handel en nijverheid betreft, zóó omhoog gewerkt heeft, dat het een toonaangevende positie in Europa inneemt, en aan de overige Europeesche Staten tot voorbeeld kan strekken". En het niet-Katholieke Parijsche dagblad, de „Temps" getuigde (5 Mei 1909): „De rechtsche regeering heeft aan België een heerlijke periode van geluk en welvaart verzekerd."

België levert een pakkend bewijs, dat een land onder Katholieke regeering aan de spits der beschaving kan gaan. België — zoo zegt een bekend Jezuïet — schijnt de door de Voorzienigheid uitgekozen schouwplaats te zijn, waar aan de geheele wereld getoond moet worden het schouwspel der *maatschappelijke vernieuwing door de macht des Christendoms"*

Ten slotte is het wel eens interessant te vernemen, hoe een niet Katholiek en nota bene nog wel een...... Engelsch Consul over den vooruitgang van België oordeelt.

Het is ontleend aan een artikel van den algemeenen Engelschen consul in België, den heer Hertslet.

Deze onpartijdige toeschouwer zegt, dat België tegenwoordig mag gerekend worden onder de groote industriestaten en dat het de concurrentie met Duitschland, Engeland en Frankrijk glansrijk doorstaat. Daarbij heeft zich in België naast het grootbedrijf een bloeiend kleinbedrijf ontwikkeld.

Het grondbezit bevindt er zich niet, zooals in Engeland, in de handen der grootkapitalisten, maar het is over het algemeen op de gunstigste wijze verdeeld; het klein grondbezit is er zelfs zeer uitgebreid en in de steden van België woont over het algemeen niet zoo'n opeengehoopte volksmassa als in de zoogenaamde Groszstädte van Duitschland en Engeland.

In vergelijking met Engeland is het aantal armen en behoeftigen in België zoo gering, dat 't nooit een gevaar voor het land worden kan. Ook de schuldenlast der gemeenten in België is niet groot en kan met gemak gedragen worden. Er is geen andere industriestaat, waar de belastingen zoo laag zijn als in België.

Groote industriestaten gingen in de laatste jaren achteruit. België gaat daarentegen steeds vooruit. De heer Hertslet maakt een vergelijking tusschen de jaren 1901, 1902 en 1903 en deelt in Engelsche ponden sterling België's in- en uitvoer mede. Men staat hier voor werkelijk verbazende cijfers. De invoer nam in slechts drie jaren toe van 7.2 pCt., 10,9 pCt., en tot 13,1 pCt., de waarde voor die drie jaren bedraagt 90.643.000, 95.230.000 op 106.256.000 pond sterling.

De uitvoer is eveneens zeer toegenomen. Hij steeg in slechts één jaar van 75.275.000 op 81.072.000 pond sterling. De beste afnemer van Belgische producten is Duitschland, waarop volgen Engeland, Ierland en de Ver. Staten.

Ook de sociaal-oeconomische ontwikkeling van België, in 't bijzonder de ontwikkeling van den arbeid, valt volgens den Engelschen consul te bewonderen.

De energie, die de Katholieke Regeering van België op dit gebied aan den dag legde, heeft in andere landen haars gelijke niet. Onder de Katholieke Regeering is er voor den arbeidersstand in België zooveel gedaan, dat wij, met dit alles mede te deelen, onze plaatsruimte verre zouden moeten overschrijden.

Daarom willen wij ons slechts tot enkele punten bepalen.

Zoowel voor de landarbeiders als voor de industriearbeiders heeft de Belgische Regeering door de instelling van allerlei staatsfondsen, spaarbanken en verzekeringen gezorgd. In den loop van een 15-tal jaren werden meer dan 23.000 arbeidershuisgezinnen, vertegenwoordigende 65.000 personen, in 't bezit eener woning gesteld. In vorige jaren, toen er nog een liberale Regeering was, — waren slechts aan... 303 arbeiders woningen verstrekt.

De vele instellingen tot bevordering van woningbouw, die in de laatste jaren op Belgischen bodem tot stand zijn gekomen, worden ten krachtigste door de Katholieke Regeering gesteund.

Wie de laatste „Manuel social" van Pater Vermeersch over de wetgeving en de door de Regeering gesteunde sociale werken in België openslaat, staat verbaasd over de veelvuldigheid der instellingen, die niet alleen ten bate van den arbeider, maar ook ten bate van boeren, handeldrijvenden en industrieelen middenstand, beambtenstand, jeugd enz. werden opgericht: en hoe verder men doorgaat met de bestudeering van al deze instellingen, des te meer komt men tot overtuiging, dat een staat, ook al wordt hij door Katholieken bestuurd, zich toch wel ontwikkelen kan.

De Familie von Ketteler.

Een leerling van den grooten socialen bisschop, wijlen Mgr. von Ketteler, heeft eenige merkwaardige bijzonderheden gepubliceerd over de familie van den overledene, samengevat in een artikel getiteld: De Sociale Grondslag der Familie van Bisschop von Ketteler.

Wanneer reeds in 't algemeen van den Rijnlandschen en Westfaalschen adel kan gezegd worden, dat hij uitmunt door eenvoud van levenswijze en door recht Christelijke naastenliefde, zoo kan dit wel in 't bijzonder gezegd worden van de familie van Mgr. von Ketteler.

Van kleederpracht en kostbare feesten hielden de ouders van Mgr. von Ketteler, Friedrich Wilhelm von Ketteler en Clementine von Wenge-Beck, geenszins.

En wanneer Mgr. von Ketteler eerst als kapelaan van Beckum en later als pastoor van Hopsten bij voorkeur de arme zieken troostte en opbeurde, dan was dit een erfdeel zijner godvruchtige moeder, waarvan bericht wordt, dat zij met een welgevulde beurs de zieken afging en meestal met een leege terugkwam. Miste men in de kleerkast een kleedingstuk, dan wist men vooraf dat de moeder het aan dezen of genen arme had gegeven.

Het karakter van von Ketteler's moeder komt ook zoo mooi uit in 't volgende:

„Kinderen, zoo placht ze te zeggen, ik begrijp niet, hoe sommige menschen zooveel van hunne arbeiders en dienstboden verlangen kunnen.

Wij hebben eene veel zorgvuldiger opvoeding genoten dan zij en toch hebben ook wij onze fouten en gebreken. Daarom moeten wij tegenover onze ondergeschikten geduldig en verdraagzaam zijn."

Maar niet alleen de moeder, de geheele familie von Ketteler en vooral de bisschop zelve was een vriend der armen en noodlijdenden.

Een zwager van den bisschop wilde een ziekenhuis gaan bouwen. Toen hij den bisschop zijne plannen bekend maakte, schreef deze:

„Uwe plannen verheugen mij. Geluk met uw hospitaaltje. Dat noem ik een boom voor de eeuwigheid, een echte adellijke onderneming. Uwe zielen zullen daarvoor belooning vinden in de duizenden zuchten en gebeden onzer arme zieken. Ik hoop, dat uw voorbeeld door velen zal gevolgd worden."

De jongere broeder van den bisschop, Richard, verwisselde het uniform van huzaren-ritmeester met de Capucijnerkap en wijdde zich geheel en al aan de volksmissie.

Een andere broeder, Wilderich, was president der St. Bonifacius vereeniging en had twee dochters, die beide liefdezusters werden.

Van de kinderen zijner zuster Anna, getrouwd met graaf Matthias Galen, kozen er drie den priesterlijken stand. De oudste van hen, pastoor van Lembeck, stierf aan typhus, die hij had gekregen bij het ziekbed van een typhuslijder, de jongste werd Deken van Dulmen, en de middelste was de algemeen bekende en beminde wijbisschop van Munster.

De broer van deze drie geestelijken, Graaf Ferdinand van Galen was, zooals bekend, de groote apostel van de sociale Wetgeving in den Duitschen Rijksdag.

CORRESPONDENTIE.

ARUBA

30 Aug. 1911

Beurtelings geraken alle parochies van Aruba in feesttooi en blijde stemming bij de ontvangst van Mgr. M. G. Vuijlsteke bij zijn eerste bezoek als bisschop aan zijn kudde. Twee parochies lagen Mgr. echter nog nader aan het hart, nl. *Santa Cruz* en *Sabaneta*, omdat Z. D. H. daar gedurende de jaren 1897—1899 als pastoor was werkzaam geweest. Om die reden wilde Mgr ook op Aruba het eerst 't H. Vormsel op *Santa Cruz* toedienen. Zondag 20 Augustus des namiddags ten 5 uur had daar de plechtige ontvangst van Z.D.H. plaats. Op de grens der parochie aan den voet van den *Hooiberg*, die geheel Aruba domineert, werd Mgr. bij den eersten eereboog afgewacht door een stoet van ruiters, allen met een sjerp omhangen, deels te paard, deels per ezel rijdend, en op eenvoudig hartelijke wijze toegesproken door den Heer Modesto Maduro. Daarna ging het in kalmen draf voorwaarts. Ter zijde van het rijtuig waarin Z. D. H. met zijn secretaris gezeten was, gingen twee ruiters te paard met de Nederlandschen driekleur feestelijk wapperend, voor en achter draafden een drom van ruiters en hoe dichter men de kerk naderde des te talrijker werden de eerebogen en des te meer groeide de volksmenigte aan. Bij elk huis dat men passeerde steeg een luid *hoera* en een: *biba Monseigneur* uit honderden keelen op. Bij de poort van den afsluitmuur rondom het kerkplein wachtte de Zeer Eerw. Heer Pastoor A. G. Ellis, met de Eerw. Zusters en een reeks van bruidjes en de schoolkinderen Mgr. op. Hier steeg zijn Z. D. H. uit het rijtuig en werd door de schooljeugd met een hollandsch lied— het welkom toegezongen, terwijl een der bruidjes een eenvoudige toespraak hield. Geheel de kerk was feestelijk versierd met slingers van groen en kleurig doek.

Na de zegen met het Allerheiligste sprak Mgr. Vuylsteke een woord uit het hart tot zijn oud-parochianen, die Z. D. H. elf jaar geleden verlaten en nu, zonder dit ooit te hebben kunnen vermoeden, als hun bisschop wederzag. Hij herinnerde zich nog hun geest van geloof, hun degelijke godsvrucht, hun christelijkzedelijk leven van vroeger en hoopte dat dit in den loop der jaren niet verminderd, doch nog veeleer zou zijn toegenomen. Van zoovele ouders, die Mgr. destijds door het Sacrament des huwelijks vereenigd had, had hij de kinderen gedoopt, zou Mgr. nu in deze dagen aan diezelfde kinderen het H. Sacrament des Vormsels toedienen. Mgr. hoopte ook nu weer door hun geloof en godsvrucht te worden gesticht.

Toen Mgr in de pastorie was teruggekeerd kwam een eindelooze stoet van parochianen Z. D. H. begroeten en de hand drukken, en met belangstelling informeerde Z. D. H. telkens naar de oude kennisen en gevoelde zich gelukkig zoovele oude herinneringen weer te zien opleven.

Dinsdag morgen diende Mgr. het H. Vormsel toe aan 508 kinderen. De toevloed was zoo groot, dat om verwarring en ophooping te voorkomen eerst de jongens werden gevormd, en nadat dezen de kerk weer verlaten hadden, de meisjes met hun meters werden binnen gelaten en het H. Vormsel ontvingen. Na afloop der plechtigheden viel er op Santa Cruz een flinke regenbui. Den volgenden dag bracht Mgr. een bezoek aan de versierde school, en ook hier heerschte een kinderlijk feeststemming.

Een lied van welkom klonk uit volle borst en een keurige toespraak van een der kleinen vertolkte aan Mgr. hoe blijde en gelukkig de kinderschaar was met het vereerend bezoek van den doorluchten kerkvoogd.

In de dagen dat Mgr Vuylsteke nog pastoor was te *Santa Cruz* was *Sabaneta* nog geen zelfstandige parochie. Het was nog klein en in zijn eerste opkomst. Slechts een of twee maal per week bracht de pastoor er toen een bezoek om er de H. Mis te lezen, kinderen te doopen en catechismus te geven in het kleine oude vervallen kerkje. Men kan zich dus voorstellen met welk een belangstelling Mgr. uitzag naar het oogenblik om zich persoonlijk te kunnen overtuigen hoe in die jaren dat kleine zaadje welig was opgegroeid.

Woensdag middag 4½ uur ging de tocht naar Sabaneta. Bij het punt genaamd *Pos chiquito* was een eereboog van palmgroen en met vlaggen in top opgericht. Hier stond een groote ruiterschaar reeds in afwachting. Bij het naderen van het rijtuig van Mgr. trad de Heer Frans Croes naar voren en hield een welsprekende enthoesiaste toespraak om Mgr. welkom te heeten. Met een driewerf *biba!* voor Mgr. voor parochie van Sabaneta en voor den Eerw. Pastoor Potten, ging het nu voorwaarts, geëscorteerd door de ruiterwacht. Talrijk waren de eerebogen, ook hier op den weg opgericht. Reeds langs den weg kon Z. D. H. zich overtuigen, door de talrijke nieuwe huizen huizen, hoezeer Sabaneta zich had uit gebreid.

Bij de kerk stonden alle schoolkinderen keurig in het wit met oranje sjerpen in een vierkant geschaard en zongen een welkomstlied, terwijl een der meisjes op ongekunstelde wijze in het Hollandsch Mgr. begroette. Onder leiding der Eerw. Zusters zette zich nu de feeststoet in beweging, terwijl het klokgelui van heinde en verre een tallooze menigte deed toestroomen. Keurig en eenvoudig was de kerk versierd. Ook hier hield Mgr. na den zegen met het Allerheiligste een hartelijke toespraak. Mgr. bracht in herinnering hoe hij elf jaar geleden hier gewerkt had, hoe hij zelf de eerste grondslagen van deze nieuwe kerk gelegd had, maar deze niet verder dan tot aan de ramen had kunnen voltooien, daar hij door zijn Overste werd geroepen, om verre van hier naar St. Martin te worden overgeplaatst. Nu zag hij deze kerk voltooid, naast de kerk de nieuwe pastorie en een ruime school, waar de jeugd goed en degelijk onderwijs geniet. Hoe was alles geheel anders in die jaren, toen zoo weinig kinderen telkens den verren afstand konden afleggen om naar Santa Cruz ter school te gaan.

Sabaneta is, sinds het een kerk en school is rijk geworden zichtbaar vooruitgegaan en tot grooten bloei gekomen, talrijke huizen hebben zich om de kerk heen gegroepeerd, en met den materieelen vooruitgang is ook de zedelijkheid en het geloof en de godsvrucht der parochianen toegenomen.

Ook hier werd onder overgroote belangstelling en toeloop des avonds een mooi vuurwerk afgestoken, en talrijke oude kennissen teruggezien.

Vrijdag morgen vormde Mgr. 302 kinderen.

Niet alleen, dat Mgr met zichtbare voldoening hoorde van den voorspoed van Sabaneta, Mgr. wilde zich nog met eigen oogen overtuigen op de plaatsen zelf, die zoo machtig veel bijdragen tot den bloei dezer parochie en de economische beteekenis van Aruba in het algemeen n.l. de phosphaatmijnen van *Ceroe Colorado* en de centralen van *Balashi*, waar de goudertsen van Aruba worden gemalen, gereinigd en na tal van processen het zuiver goud tot staven wordt verwerkt. Overal werd Mgr. met de grootste vriendelijkheid rondgeleiden, alle mogelijke inlichtingen verschaft door het deskundig personeel. Hoogst voldaan keerde Z. D. H. van zijn bezoek zoowel van *Ceroe Colorado* als van *Balashi* huiswaarts.

Met een bezoek aan de school, die reeds nu geheel bezet is, en spoedig te klein zal blijken werd het verblijf te Sabaneta besloten en Maandagmiddag 28 Augustus de terugtocht naar de Playa, *Oranjestad* aanvaard.

Woensdag 30 Augustus werden door Mgr. M. G. Vuylsteke in de parochiekerk van den H. Franciscus van Assisie van de Playa 323 kinderen gevormd. Ook hier was de maatregel genomen, gelijk in de andere parochies, de kinderen in twee partijen te vormen, ofschoon naderhand bleek dat de kerk groot genoeg was, om de kinderen met hun respectievelijke peters en meters allen tegelijk te bevatten. De laatste parochie die aan de beurt kwam, was de parochie van de H. Anna *van de Noord*. Hier had de feestelijke intocht plaats van Z.D.H. Dinsdag middag ten 5 uur. En deze is zoo schitterend geweest, zoo feestelijk, de versiering zoo keurig smaakvol, zoo grootsch, dat de parochie van de Noord alle anderen verre heeft overtroffen. Ook de personen uit andere parochies, die hier bij tegenwoordig waren, geven dit volmondig toe. Daar was maar één roep over. Drie à vier dagen lang is er aan deze versiering gewerkt. Soms wel tot 50 man tegelijk. Bij de grens der parochie, bij de plaats genaamd *Ponton* stond de eerewacht opgesteld, wel bijna 100 mannen te paard of per ezel met een vlaggetje in de hand en een sjerp om den schouder. De hoofdaanvoerder dezer garde d'honneur Pancho Ruiz steeg van zijn paard, knielde neer, vroeg den bisschoppelijken zegen, heette in een kort eenvoudig woord Mgr. welkom in de parochie van de Noord, vooral uit naam der mannen speciaal van de leden van de Congregatie van H. Hart en de *Union di San Dominico*, allen drankbestrijders, hetzij door matigheid, sommigen zelfs door geheel-onthouding.

Daarna zette zich de kleurige levendige ruiterstoet in beweging. Op korten afstand van de kerk, even voorbij de welbekende *Piedra Zapatoe*, stond de eerste eerepoort opgesteld, die zich tot 8 à 9 Meter hoog in de lucht verhief, een pronkstuk van fijnen smaak en kunstvaardigheid. Boven den ingang prijkte de welkomstgroet: *Bonbini, Monseigneur cerca nos.* Aan het hoofd van een groote schaar bruidjes en der feestelijk gekleede schooljeugd stonden een drietal grootere meisjes geheel in het wit gekleed met een rijkversierd kussen, waarop een krans van bloemen, en beurtelings trad elk hunner even naar voren om Mgr. het welkom toe te roepen in naam van de vrouwelijke Congreganisten van de Onbevlekte Ontvangenis, van de leden der Broederschap van het H. Hart en van vormelingen. Daarna trad Mgr. voorafgegaan door denzelfden stoet van bruidjes langzaam voorwaarts tusschen de rijen der opgepakte menigte.

Van die eerste eerebogen hingen aan beiden zijden van den weg tot aan den poort der kerk en de pastorie aan hooge masten slingers van levend groen, alleen door een tweede eere poort onderbroken, nagenoeg gelijk aan de eerste, tot opschrift dragend het devies van Mgr. *In pace et aequitate*, waaronder, *ad multos annos.* Daarboven in het midden van den boog prijkte de voorstelling van den H. Johannes de Dooper met het Lam Gods in de armen, de patroon van Puerto-Rico, en eveneens in het bisschoppelijk wapen v. Mgr. voorkomend. Boven de poort der kerk hing het wapen van Mgr. van waaruit en regenboog van kleuren door vlaggendoek gevormd uitschoot, terwijl daaronder het zinrijke woord *Benedictus qui venit in nomine Domini* bijzonder het karakter van deze komst van den doorluchten kerkvoogd vertolkte. Bij de eerste eereboog zongen de zangeressen een zeldzaam mooi welkomstlied, waarvan de muziek ontleend was aan het alleluiakoor van de bekende Pius-cantate van *Verhulst*, dat ondanks de zware eischen met zeer veel verdienste gezongen werd.

Na de zegening met het Allerheiligste hield Mgr. ook hier een toespraak tot de dicht opeengepakte menigte om hen te danken voor deze zoo buitengewone luisterrijke ontvangst, die zijn verwachtingen verre overtroffen had. Mgr. prees de geloovigen van de Noord, welke fouten ook hen mogen aankleven. Een eer hebben zij, een groote eer, waarin zij nog door geen enkele andere parochie van het Vicariaat zijn overvleugeld nl. dat zij altijd geweest zijn en nog steeds zijn de meest eerbare en zedelijke parochie der geheele Missie, de parochie waar de Godsdienstzin leeft en bloeit en in hooge eere is. — Na afloop van deze ontvangst werd voor het hooge bordes der pastorie voor Mgr. omringd door de geestelijkheid van Aruba verschillende mooie feestzangen in meerstemmige muziek door de zelfde zangeressen uitgevoerd onder leiding van den pastoor Pater Th. v. Sadelhoff, afgewisseld of begeleid door een mirletonskoor van mannen; in stille aandacht stonden daar achter honderden en nogmaals honderden uit de parochie en van elders saamgestroomt daarnaar te luisteren. Hiermede was het feest afgeloopen. Alles liep ten einde in een volmaakte orde, de regeling van het geheele feest was bewonderenswaardig. Allen prezen om strijd de geheele uitvoering, de versiering, zonder een enkele uitzondering. Den Eerw. pastoor die in alles de leiding gehad heeft en de ziel er van geweest, komt een bijzonder woord van lof toe.

Vrijdagmiddag diende Mgr. hier het H. Vormsel toe aan 404 kinderen. Meer nog dan elders was hier de maatregel om in twee partijen de kinderen te vormen, dringend noodzakelijk. De kerk van de Noord is veel te klein om zelfs op een gewonen Zondag de geloovigen te bevatten. Toen de jongens met hun peters in de kerk waren, was deze tot de uiterste hoeken reeds gevuld. Een veel ruimere kerk voor de Noord is daarom een dringende eisch. Spoedig dan ook zal met de uitvoering hiervan een begin worden gemaakt. Reeds nu hebben de mannen van de Noord een groote menigte steenen voor den bouw klaar gemaakt.

Hoogst waarschijnlijk zal reeds het volgend jaar met den bouw begonnen worden.

BLADVULLING

Dubbelzinnig.

Sergeant: „Waaraan kun je een kapitein van een luitenant onder scheiden?"

Recruut: „Dat weet ik nog niet, sergeant."

Sergeant: „Die domme kerel kan kan nog niet eens en os van een ezel onderscheiden."

Berichten uit de Kolonie.

Welkom.

Vrijdagmorgen zijn Mgr. M. G. VUYLSTEKE en zijn secretaris, de Eerw. Pater A. EUWENS met de *Prinses Juliana* van de Vormreis van Aruba alhier teruggekeerd.

Prinses Juliana.

Naar de „Vrijmoedige" mededeelt, loopt het gerucht, dat ons stoomertje Prinses Juliana naar Suriname zal gaan om daar als koloniaal vaartuig dienst te doen, en tevens dat een der Surinaamsche koloniale stoomschepen de gemeenschap tusschen Curaçao en de overige eilanden zal komen onderhouden.

Nieuwe Bisschop van Suriname.

Volgens een telegram uit Den Haag van 5 dezer is tot Apostolisch Vicaris van Suriname benoemd de Zeereew. Pater TH. VAN ROSSMALEN, Redemtorist, die op het oogenblik in Brazilië als missionaris werkzaam is.

Koninginne-dag op St. Martin.

De feestelijkheid ter gelegenheid van den verjaardag van onze geëerbiedigde Koningin is dit jaar met meer geestdrift en luister alhier gevierd dan anders.

Reden hiervan was, dat dit jaar zich een bijzondere feestcommissie had gevormd, en een meer uitgebreid programma was samengesteld.

Reeds vroeg in den morgen werd de feestdag aangekondigd door de gebruikelijke saluutschoten.

Een muziekkorps, speciaal voor deze gelegenheid uit St. Kitts ontboden, vergastte de bevolking op zijn muziek, die hoewel ze niet op kunst mocht bogen, van toch medehielp om een feeststemming te scheppen.

Waar muziek is, is ook geestdrift en vreugde.

Een goed voorzien programma hield geheel den dag de bevolking bezig. Op dat programma kwamen voor behalve verschillende volksspelen, een roei- en zeil-wedstrijd en een harddraverij.

Bij het boegsprietloopen was het aardig om te zien, hoe de St. Martinsche jeugd met 't water vertrouwd is. Bijna allen gleden van den gladden paal en plontsten in de zee; doch rap als waterratten waren ze onmiddelijk weer op het droge.

Bij den zeilwedstrijd toonden vooral de Simpsonsbayers hun vaardigheid in het zeilen en laveeren met hunne notedopjes.

Het meest aantrekkelijke en artistieke punt van het programma was de harddraverij.

En dat de bevolking dit nummer op prijs stelde, blijkt hieruit dat op het vastgestelde uur bijna geheel de stad leegstroomde naar het renperk.

Flinke dravers met typisch aangekleede jockey's namen deel aan den wedstrijd en kampten in woeste vaart om den prijs.

Vóórdat de eigenlijke wedstrijd begon, gaven twee gendarmen van het fransche gedeelte een meesterlijk proefje van hun rijkunst op hunne keurige, vurige en terdege gedresseerde rossen.

Een dikke, veelkleurige haag van toeschouwers paalde het renperk af.

Met ademlooze stilte werden telkens de bewegingen van elk paar renners gadegeslagen, doch naarmate zij het eindpunt bereikten steeg de opgewondenheid ten top, die zich in luide kreten uitte.

Aan weddingschappen — Engelschen naturen zoozeer eigen — geen gebrek.

Een zenuwachtige angst, veroorzaakt door het schommelen der kansen, deed menig hart voor een oogenblik popelen.

Een schitterend vuurwerk met een wel-geordenden lampion-optocht waren een waardig slot voor dezen dag.

Ongetwijfeld mag de feestcommissie met voldoening op haar werk terugzien, want deze „Queen's birth day" mag in alle deelen welgeslaagd heeten.

Koninginnefeest in 't garnizoen.

De soldaten van het garnizoen, die op den Koninginnedag zelve te druk in de weer waren met het feest op te luisteren, hebben verleden Maandag en Dinsdag dien dag nog eens feestelijk herdacht. Verschillende wedstrijden hadden er plaats, o.a. in het schieten, biljarten etc.

Dinsdagavond maakten ze in versierde ponten en bootjes een tochtje door onze haven, met muziek en bengaalsch licht, wat er zeer mooi effect maakte.

Ongeluk.

Woensdagmorgen had een meisje van 18 jaar, wonende in de Wolkstraat, Willemstad, de onvoorzichtigheid met petroleum vuur aan te maken. Door de ontploffing vatte hare kleeren vlam. Onmiddelijk snelde het arme kind naar buiten, waar het den buren gelukte de vlammen, die haar geheel omhulden, te doven.

De bekomen brandwonden waren echter zoo ernstig, dat het kind in den nacht daarop overleden is.

Katoenoogst op St. Eustatius.

1 September werden er nog 6 balen katoen verzonden, zoodat de geheele oogst bedraagt 174 balen of 177.96 K. G. vezel. Het afgeloopen oogstjaar is dus een schitterend succes geweest voor de werkzaamheid van den Heer VAN GROL. Ook het nieuwe jaar heeft goed ingezet, en belooft nog schitterender resultaten. De laatste 10 dagen van Augustus vielen er prachtige regens. Overal heeft men katoen geplant en bij staat reeds prachtig.

De katoen industrie van St. Martin.

Zooals de St. Martin's *„Day by Day"* mededeelt, werd de cultivatie van de Sea-Island katoen hersteld in 1904. Slechts enkele acres waren er toen beplant. Spoedig nam deze industrie toe, en nu strekt ze zich uit over 1000 acres of meer, waarvan dit jaar de oogst ongeveer 650 balen ieder van 100 K.G. bedraagt. Betrekkelijk is dit nog zeer weinig, wat vooral te wijten is aan de onverstandige manier van cultivatie voor de planters. De groote grondeigenaren, die hun grond goed bewerkten, zien veel betere resultaten, en krijgen gemiddeld een baal per acre.

Naar echter nu reeds deze industrie in dit seizoen $ 50.000 in omloop gebracht heeft, meer dan alle andere bronnen van inkomsten te samen, is het wel de moeite waard en alle aandacht aan te wijden, en te trachten naar een betere organizatie.

Een andere factor die het succes dezer industrie in den weg staat, is de onverstandige uitdeeling van het zaad, jaar in jaar uit, dat niet het zuivere Sea-Island is, doch uitloopt op de productie van gemengde soort, vooral van de inheemsche Curaçao soort, dat een vezel geeft die zeer veel gelijkt op die van de Sea-Island katoen, lang, zacht en moeilijk er van te onderscheiden, zoo het in matige proporties er mee vermengd is.

Vandaar dat de groote opkoopers en de slachtoffers van zijn. Daar het bewerkt en verscheept wordt als Sea-Island, bederft het de markt te Liverpool. Overigens kan de inheemsche katoen van St. Martin met die van alle andere Caraibische eilanden wedijveren, die van St. Vincent alleen uitgezonderd.

De prijzen, die men dit jaar kreeg voor de West-Indische Sea-Island soort hebben de planters ontmoedigd, vooral de speculatie-planters die de producenten te veel voor hun katoen betaalden, in de hoop van gelijke prijzen als verleden jaar, daar zij wisten dat de Amerikaansche oogst gering en de voorraad van den ouden oogst was uitgeput. Tot hun ongeluk ook was de Egiptische oogst overvloedig, en in abnormaal groote hoeveelheden en tegen betrekkelijk lage prijzen op de Engelsche markten aangebracht, werd zij door de wevers gebruikt in plaats van de Sea-Island.

Het gevolg was een geringe navraag en ellendig lange prijzen voor den geheelen West-Indischen oogst, en een netto verlies voor St. Martin van vijftien duizend dollars.

De „Barbados Cotton Growth Agriculture" zond aan het Landbouwkundig Departement te Barbados eenige honderden ponden van het Egiptische katoen-zaad, waarmede men ook op St. Martin proeven wil nemen. Het is te hopen dat de plant krachtig zij en vrij van alle verschillende ziekten die ze bedreigen. Want dan zou haar cultiveering zeer voordeelig zijn voor de West-Indiën, wanneer men de schatting baseert op den marktprijs, zooals die in het afgeloopen seizoen was.

Officieele Berichten.

Hierbij wordt bekend gemaakt, dat door den heer Gouverneur van Curaçao, op een door Zijn Hoog Edel Gestrenge op den 31 sten Augustus jl. aan Hare Majesteit de Koningin verzonden telegram, luidende:

„KONINGIN DER NEDERLANDEN
Het Loo"

„Curaçaosche bevolking biedt met „den meesten eerbied Uwer Majesteit „hare oprechte gelukwenschen aan
NUYENS"

op den volgenden dag het volgende telegram is ontvangen:

„GOUVERNEUR - Curaçao
„U bevolking oprechten dank
„WILHELMINA."

Aan den kommies 1ste klasse der belastingen alhier K. W. VAN EPS, is tot herstel van gezondheid, eene maand verlof verleend.

Aan LAMBERT PERNET is, wegens physieke ongeschiktheid, eervol ontslag verleend als assistent - opzichter bij den den Willemstoren op Bonaire en ALEJANDRO DE JONGH is in de plaats van PERNET benoemd.

De heer ED. S. LANSBERG is benoemd tot plaatsvervanger van den Kantonrechter op Curaçao.

Aan den heer E. C. BRUSSE is, op op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als lid van de Schoolcommissie op Curaçao en als zoodanig is benoemd de heer Mr. J. B. GORSIRA, Ondervoorzitter van den Raad van Bestuur en Procureur-generaal bij het Hof van Justitie in de kolonie Curaçao.

Marktbericht
van den
Curacaoschen Handelsbond.

Van 11 Augustus 1911.

ZOUT per vat van 180 K.G.	f	0.80
DIVIDIVI per K,G.	„	0.06½
ORANJESCHILLEN per KG. 1st kw	„	0.70
id. per KG. 2e kw.	„	0.60
HUIDEN per K.G.	„	0.60
GEITENVELLEN per K.G.	„	1.20
WOL per K.G.	„	0,12
SCHAPENVELLEN per stuk	„	0.40
BEENDEREN per K.G.	„	0.02
RECINUS-ZAAD per K.G.	„	0.05
STROOHOEDEN (hipijapa):		
Kwaliteit No, 1 per dozijn	„	3.25
„ „ 1 (gebleekt) „ „	„	3.37½
„ „ 2 „ „	„	4.50
„ „ 3 „ „	„	4.50
„ „ 3 „ „	„	4.62
„ „ 4 „ „	„	6.—
„ „ 5 „ „ (OLA)	„	6.50
„ „ 6 „ „	„	8.—
„ „ 7 „ „	„	8—
„ „ 8 „ „ (OLA)	„	7.50
„ „ 9 „ „	„	10.50
„ „ 10 „ „ (OLA)	„	9.75
„ „ 11 „ „	„	12.50
„ „ 12 „ „ (OLA)	„	12.—
„ „ 13 „ „	„	15.—
„ „ 14 „ „ (OLA)	„	15.—
„ „ 15 „ „	„	18.—
STROOHOEDEN (latai):		
Kwaliteit X per dozijn	f	1.50—
„ XX „ „		——
„ XXX „ „		——

KLEINE STROOHOEDEN (hipijapa) in kwal. overeenkomende met kwal. No. 1 van ongeveer 25 cM. van kruin af tot rand per dos. f 2.50

Opgave van uitgevoerde artikelen van de kolonie Curaçao, gedurende het 2de kwartaal 1911.

CURAÇAO.

					Plaats van bestemming.
Alpargatas	30	dozijn	f	225	Panama
„	60	„	„	360	Demerara
Aloë	415	K.G	„	166	Duitschland
Dividivi	79	ton	„	4046	Duitschland
Diversen			„	1228	Duitschland
„			„	48	N. Amerika
Ezels	14	stuks	„	235	Barbados
Geitevellen	6280	K.G	„	7744	N. Amerika
Hoeden	691	dozijn	„	2687	Duitschland
„	966	„	„	6574	Engeland
„	1562	„	„	5372	Havre
„	762	„	„	970	Panama
„	6	„	„	43	Paramaribo
„	17185	„	„	58775	N. Amerika
Huiden	1996	K.G	„	998	Duitschland
„	1000	„	„	500	Amsterdam
IJs	30	tonnen	„	900	
Mest	707775	K.G	„	5350	Barbados
Oranjeschillen	5560	„	„	3962	Amsterdam
Wol	672	„	„	90	Duitschland
Zout	659700	„	„	6444	St. Domingo
„	171795	„	„	1983	Trinidad
„	4000	„	„	100	Suriname
				f 108.750	

Ratten en Muizen.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd

127 ratten
44 muizen.

Berichten uit het Moederland.

Jos. Israels.

JOS. ISRAELS, de grootmeester der Nederlandsche schilderkunst in de 19de eeuw, is overleden op 87 jarigen leeftijd. Hij werd uit Israëlitische ouders geboren te Groningen 27 Januari 1824.

Tot zijn laatste levendagen heeft hij aan Holland's grootheid gearbeid met ongebroken kracht, het Hollandsch schoon met steeds meer innigheid weergegeven. Hij is een dergenen die onzen roem uit maken en zullen bewaren voor het nageslacht. Op aangrijpende wijze wist hij het wel en wee het wee vooral onzer visschersbevolking af te beelden. Steeds bleef hem die eigenaardige trek naar het poëtische eigen. Zijn visschers-interieurs zijn gedichten in lijn en kleur.

De grootheid van het leven der nederigen en kleinen, de aangrijpende tragiek van hen, wier bestaan slechts arbeid en ontbering kent, dat alles gaf hij weer op een wijze als alleen echte kunstenaars vermogen. Hij was een kunstenaar, wiens ziel weerklank vond in de ziel des volks, en die het gansche volle leven noodig had om uiting te geven aan hetgeen hem als kunstenaar ontroerde.

JOZEF ISRAELS was een alzijdig kunstenaar. Maar het grootst en het dierbaarst is hij ons toch als de schilder dier ontroerende interieurs, waarin niet slechts al de kracht van zijn genie zich openbaart, maar ook zijn liefde zich uitspreekt voor de nederigen dezer wereld, zijn medegevoel met wat er gewerkt, gezwoegd en geleden wordt in de diepere lagen des volks.

De schoonheid van dat leven was een penseel als het zijne ten volle waard.

Koningin Wilhelmina naar Parijs.

Men herinnert zich, zoo schrijft de Temps, dat Koningin Wilhelmina bij gelegenheid van het verblijf van den Pres. der Republiek in Nederland, aan het hoofd van den staat heeft willen beloven hem in Parijs een bezoek te brengen.

Het is thans vastgesteld, dat de reis van Koningin Wilhelmina en Prins Hendrik der Nederlanden naar Frankrijk in April of Mei van het volgend jaar zal plaats hebben.

Arbitragetractaat.

— In een te Manassas (Virginia) gehouden redevoering deelde president Taft mede, dat Frankrijk zich bereid had verklaard tot het arbitragetractaat toe te treden, waarover door de Vereenigde Staten met Engeland onderhandeld wordt en dat beide tractaten binnen tien dagen zullen worden geteekend.

President Taft zeide verder te verwachten, dat ten minste drie andere landen binnen enkele dagen tot het tractaat zullen toetreden.

De President noemde de namen dier landen niet, maar algemeen wordt aangenomen dat daarmede Duitschland, Italië en Nederland worden bedoeld.

De onderhandelingen met Japan worden nog als een polsing beschouwd.

Uit de naburige Republieken.

Haïti.

Berichten van Cabo Haitiano melden, dat 5 Noord-Amerikaansche oorlogsschepen en de Fransche kruiser *D'estrées* in die haven liggen, en volgens men zegt, zullen zij er blijven, totdat de achterstallige schuld betaald is. Men hoopt dat de Nationale Bank betalen zal, om te voorkomen dat men van de douanen bezit neemt.

Een telegram uit Wasington meldt, dat de regeeringen van Frankrijk, Engeland en Duitschland, na die van de Vereenigde Staten, Generaal *Leconte* als President van Haïti erkend hebben. Deze vier mogendheden, zijnde die welke in die republiek de grootste belangen hebben, zullen haren zedelijke steun aan dien President schenken.

Maracaibo.

De „Gutenberg" van Maracaibo bericht, dat er bij den Districts gouverneur een valsch bankbiljet van de Bank van Maracaibo, ter waarde van twintig bolivar, is aangebracht. Ofschoon de vervalsching tamelijk ruw is en bij geringe oplettendheid gemakkelijk te herkennen, is het toch zaak z'n oogen goed open te houden daar het gemakkelijk gebeuren kan, dat het tegelijk met andere, die goed zijn, er tusschen door sluipt, zonder opgemerkt te worden.

Buitenland.

MAROKKO.

Ofschoon er nog verschillende geruchten gaan, die er op wijzen, dat de kans op een oorlog nog niet geheel is uitgesloten, zijn toch, volgens de laatste telegrammen, de onderhandelingen tusschen Frankrijk en Duitschland zoover gevorderd, dat het meer en meer waarschijnlijk wordt, dat het tot een regeling zal komen.

Duitschland zou tot een eventueel protectoraat van Frankrijk over Marokko toestemmen, zoo Frankrijk in ruil daarvoor economische gelijkheid voor alle staten waarborgt.

Duitschland zou zich dan niet onhandelbaar toonen omtrent de vergoeding in grondgebied van Congo.

Men gelooft nochthans, dat de onderhandelingen nog wel eenigen tijd duren kunnen.

ENGELAND.

De constitutioneele Crisis in Engeland.

10 Augustus werd de parliament-bill in het Hoogerhuis met honderd een en dertig tegen honderd veertien stemmen aangenomen. Tot het laatst toe behielden de debatten in het Hoogerhuis hun dramatisch karakter. Had men vastgehouden aan de amendementen, dan zou de wet verloren zijn geweest en een nieuwe crisis ontstaan.

Doch de regeering heeft gewonnen, en daarmede in de crisis geëindigd. Het conservatieve Engeland heeft op den weg van de democratiseering van zijn staatswezen een reuzensprong gemaakt, waardoor het de meeste andere moderne staten, die het voorheen ten voorbeeld gesteld werden, verre achter zich laat.

Door het aannemen dezer Veto-bill is het met de heerlijkheid van het Hoogerhuis gedaan.

Zijne eenige macht zal hierin nog bestaan, dat het de aanneming van de meeste (n.l. niet-financieele) wetsontwerpen een tijd lang kan tegenhouden, terwijl het over de beschikking van de geldmiddelen niets meer zal te zeggen hebben. Stemt het Lagerhuis voor den tweeden keer (na ontbonden te zijn) een wetsontwerp, dan hebben de Lords er zich eenvoudig bij neer te leggen.

Goed beschouwd zal dus ééne Kamer, het Lagerhuis, in Engeland ongeveer alles te zeggen hebben en zal de rem van het Twee-Kamerstelsel, die in andere landen tegen excessen van een onstuimige democratie te waken heeft, hier zoo goed als geheel ontbreken.

Men behoefde allerminst ingenomen te zijn met het onveranderd voortbestaan van het Huis der Lords en nog veel minder te sympathiseeren met zijn verouderde inzichten en in sonderheid met zijn politiek, wat Ierland betreft. Wie evenwel niet door antipathie verblind is, kan het oog niet sluiten voor de ernstige gevaren, welke aan deze democratiseering verbonden zijn en zal ook, uit een oogpunt van algemeen landsbelang, gemakkelijk begrijpen, dat de heeren van het Hoogerhuis, eerst na het aanbrengen van ingrijpende amendementen, de Veto-bill aanvaardden. Deze amendeering vond natuurlijk geen genade in de oogen van het Lagerhuis en dat had op zijn zijde den Koning, die voor de meest radicale maatregelen niet zou terugschrikken, om de Veto-bill door te drijven. De Lords hadden de keuze tusschen capituleeren of een gewelddadige ontzetting uit hun vroegere macht.

Aangezien bovendien het, sinds 200 jaren niet meer uitgeoefende, Veto-recht des Konings betwist wordt, kan men veilig zeggen, dat, na aanneming van de Veto-bill, de Commons in Engeland het heft in handen hebben.

Deze suprematie zou zoo'n vaart niet nemen, wanneer de Engelsche politiek zelve in de laatste jaren geen grondige wijziging had ondergaan. Vroeger stonden de Whigs en de Tories scherp tegenover elkaar als twee ongeveer even sterke partijen, die, elkander bestrijdend en controleerend en beurtelings het bewind voerend, de eenen de anderen corrigeerden en tegen al te groote eenzijdigheid in één richting waakten. Hoe zeer ook van inzichten verschillend, dreven geen van beiden toch een klasse-politiek, maar zij behartigden, elk op zijn wijze, de belangen van het geheele volk, van alle standen.

Dit is anders geworden, sinds de arbeidersklasse zich als zoodanig in de politiek en den verkiezingsstrijd gemengd heeft. Vroeger vormden de arbeiders geen afzonderlijke staatkundige partij, doch zij sloten zich bij de verkiezingen, gedeeltelijk bij de Whigs, gedeeltelijk bij de Tories aan.

Op het oogenblik vormen de arbeiders een zelfbewuste macht op politiek gebied. Niet alleen zenden zij hun eigen afgevaardigden naar het Parlement, maar zij geven aan de liberalen bovendien slechts hun steun bij de verkiezingen onder allerlei voor hunne klasse voordeelige voorwaarden. Zóó beheerschen zij door hun onmiddellijken en middellijken invloed in sterke mate de politiek en wordt, onder hun pressie, de nationale staatkunde van voorheen voor een niet gering deel omgezet in een klassen-politiek.

Het ligt allerminst in onze bedoeling, om de groote voordeelen te miskennen, welke, insonderheid met het oog op de sociale wetgeving en de emancipatie van Ierland, uit de nieuwe staatkundige constellatie voortvloeien.

Het ware eenvoudig dwaas, om de werklieden en de Ieren, die de tegenwoordige meerderheid aan het bewind hielpen, er een grief van te maken, dat zij van hunne gunstige positie profiteeren, om hun eigen lot te verbeteren. Het druischt trouwens tegen alle moderne begrippen in te eischen, dat de arbeiders deel uitmakende van verschillende politieke partijen, daardoor zouden moeten afzien van alle pogingen, om door hun invloed langs wettelijken weg insonderheid de belangen te behartigen van hunne eigene klasse, welke in onzen tijd terecht op bijzondere staatszorgen aanspraak maakt.

Daarover zullen de meesten het wel eens zijn. Men zou evenwel al zeer kortzichtig moeten zijn, wanneer men de nieuwe staatkundige verhoudingen, zonder eenig correctief, een idealen toestand zou achten. Dit correctief bezitten andere landen in het parlementaire lichaam, dat in Engeland Hoogerhuis heet, in het Twee-Kamer-stelsel.

Nu Asquith echter zijn zin gekregen heeft, zal Engeland het voortaan zonder dat correctief moeten stellen en voor de eenzijdige democratie, die voor de nationale politiek de [arbeiders-] klasse-politiek in de plaats stelt, het land der toekomst worden.

Dit is een van de redenen, waarom, hoezeer men ook sympathiseeren moge met de omvorming van het Engelsche Hoogerhuis, de door de liberalen begeerde en verkregen oplossing niet zonder bedenking kan geoordeeld worden.

HAVEN-NIEUWS.
VAN 2 SEPT. — 16 SEPT.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Maracaibo	G. W. Goodman	2 Sept.	New-York	2 Sept.	Maracaibo
Maracaibo	„	7 „	Maracaibo	7 „	New-York
Philadelphia	H. Highborn	7 „	New-York	7 „	La Guayra
Philadelphia	„	12 „	La Guayra	13 „	New-York
Zulia	S. S. Morris	16 „	New-York	16 „	Maracaibo
Merida	A. Johanson	30 Aug.	Maracaibo	4 „	La Guayra
Merida	„	6 Sept	La Guayra	8 „	Maracaibo
Merida	„	13 „	Maracaibo	18 „	La Guayra
Pr. Fred. Hend.	J.P.vd.Borden	2 „	Amsterdam	8 „	New York
Pr. Willem V	M. A. de Boer	10 „	New-York	11 „	Amsterdam
Pr. Willem III	C. v. Baaren	16 „	Amsterdam	17 „	New-York
Yucatan	Mercer	2 Sept.	Liverpool	2 Sept.	Galveston *
Virginia	H. Schuster	3 „	Hamburg	5 „	Hamburg
Città di Torino	A Poggi	4 „	Colón	4 „	Genova
Belgian	Williams	10 „	Liverpool	10 „	Santa Marta
Graecia	C v Luckner	10 „	Hamburg	10 „	Colombia
Legazpi	A. Cormellas	16 „	Colón	16 „	Barcelona
Croatia	John Wagner	16 „	Haiti	18 „	Hamburg

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	Vertrek	naar
Estri del Mar V	2 Sept.	Maracaibo	*Aurora H*	3 Sept.	Rio Hacha
Margarita C	3 „	Rio Hacha	*Virginia H*	4 „	Vela de Coro
Juan Luis H	3 „	Aruba	*Refugio H*	4 „	Aruba
Refugio H	3 „	Aruba	*Venus C*	4 „	Rio Hacha
Hungaria H	4 „	Bonaire	*Hungaria H*	4 „	Bonaire
Electra H	4 „	Maracaibo	*Victoria H*	5 „	Maracaibo
Cor. de Maria C	5 „	Rio Hacha	*Juan Luis H*	5 „	Aruba
Dreadnought H	6 „	Ist. Barlov.	*Carm Josefa V*	5 „	Maracaibo
Marieta H	7 „	Aruba	*Amadeo V*	5 „	Maracaibo
Virginia H	8 „	Vela de Coro	*Margarita C*	7 „	Rio Hacha
Hungaria H	6 „	Bonaire	*Marie Agatha B*	5 „	Barbados
G. v.d. Brand. H	8 „	Cuba	*Meda H*	7 „	Maracaibo
America H	9 „	Rio Hacha	*Marieta H*	7 „	Bonaire

6 Sept. is het SS. **PRINSES JULIANA** naar Aruba vertrokken en 8 Sept. is het weer in onze have teruggekeerd.

* Via Porto Cabello.

Heden wordt H. M. **UTRECHT** in onze haven terug verwacht, komende van Bonaire.

Drukker:
D. L. BOGAERS.